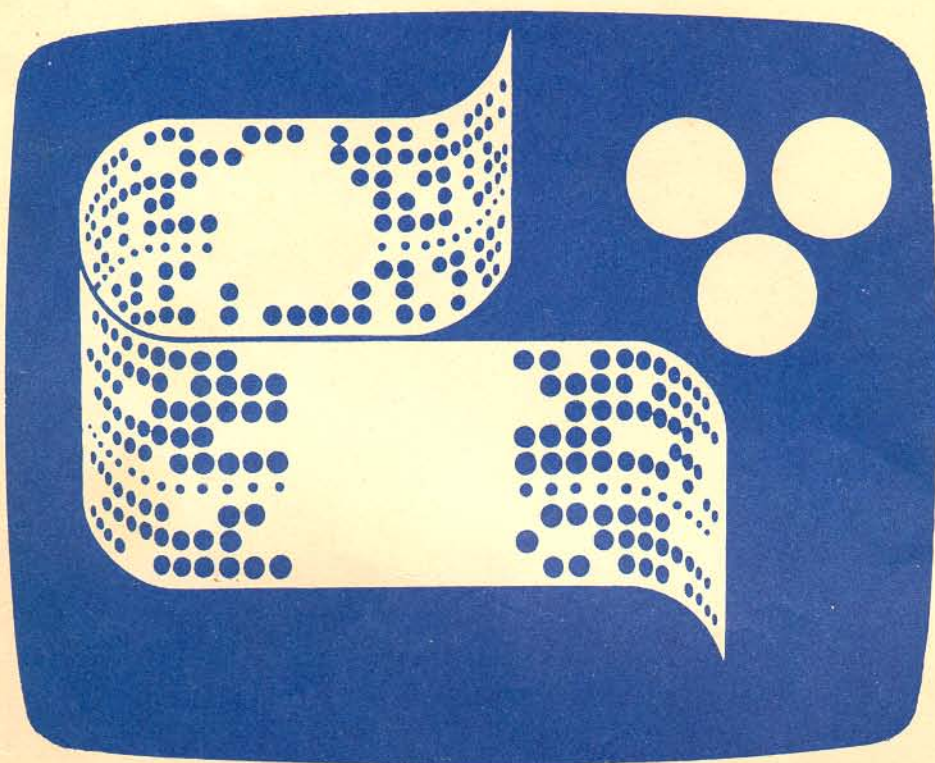

NÁVOD NA OBSLUHU

FTVP

COLOR

FATRA

televízne prijímače
z n.p. TESLA ORAVA
NIŽNÁ

VÁŽENÝ SPOTREBITEĽ

Televízny signál nás spája s celým svetom, ktorý okrem tvarov je predovšetkým svetom farieb. Farebné vnímanie umožní plnohodnotný zážitok zo sledovania programu. Stávate sa majiteľom prijímača pre príjem farebného vysielania, prostredníctvom ktorého môžete obdivovať farebnú krásu okolitého sveta. Pri sledovaní dnes už samozrejmych farebných televíznych prenosov z veľkolepých športových súťaží, ako sú olympijské hry alebo majstrovstvá sveta, Vám farba okrem plného športového zážitku značne uľahčí aj orientáciu. Môžete s pôžitkom sledovať farebné televízne prenosy z výstav kvetov, módných prehliadok alebo filmových a divadelných predstavení, ba aj v očiach vašich detí zažiarí viac radosti, ak si budú môcť pozrieť farebnú rozprávku či farebný detský film.

Želáme Vám veľa príjemných zážitkov pri vašom novom televízore COLOR FATRA.

UMIESTNENIE PRIJÍMAČA

Starostlivo uvážte, kde máte prijímač postaviť. Nezabudnite pritom na možnosť pripojenia antény. Prijímač musí byť umiestnený tak, aby bola zabezpečená dostatočná cirkulácia vzduchu cez otvory v zadnej stene a aby bol prístup aj k ovládacím prvkom, umiestneným v zadnej časti. Prijímač nesmie byť v tesnej blízkosti steny (cca. 15 cm), vykurovacieho telesa alebo v prostredí vodných pár (priestory, kde sa varí).

Správna reprodukcia farieb sa dá zabezpečiť len vtedy, keď na tienidlo nedopadá priamo slnečné ani umelé svetlo.

Súčasne to vylučuje nevyhnutnosť nastavenia neprirodzene veľkého jasu. Večer je najlepšie použiť silne tlmené osvetlenie miestnosti. Úplná tma nie je ani potrebná, ani účelná.

ANTÉNA

Pre dobrý obraz a zvuk je žiadúca kvalitná anténa, ktorá svojimi rozmermi zodpovedá prijímanému kanálu. Je rovnaká ako pre čiernobiely príjem, avšak jej správna voľba a umiestnenie je omnoho kritickejšie. Musí zabezpečiť čo najvyššiu úroveň priameho signálu od vysielateľa a maximálne potlačenie odrazených signálov, ktoré sa pri farebnom príjme prejavujú omnoho nepriaznivejšie ako pri čiernobielym. Preto nepoužívajte žiadne nůdzové antény.

Rovnakú dôležitosť treba venovať anténemu zvodu. Symetrický zvod (dvojlinka) musí byť vedený od antény k prijímaču tak, aby sa nikde nedotýkal okolitých predmetov (s výnimkou fixačných izolačných držiakov).

Ak použijete nesymetrický zvod (koaxiálny kábel), musí byť správne prispôsobený k anténe napr. symetrizačnou slučkou. (Výhodou koaxiálneho zvodu je, že môže prechádzať od antény po prijímač ľubovoľným prostredím bez vplyvu na kvalitu signálu).

Nevhodne riešený anténny zvod sa totiž prejaví rovnako ako nesprávne volený typ antény, prípadne jej nevhodné umiestnenie, parazitným príjmom (príjem odrazeného signálu – dvojitý-trojitý obraz) a zníženou úrovňou signálu (šum). V mieste príjmu, kde anténa nezabezpečí potrebnú úroveň signálu (250 μ V), je potrebné priamo na anténe inštalovať anténny zosilňovač.

Vhodnosť antény, anténneho zvodu, prispôsobenia a správnej inštalácie musí posúdiť odborník.

UPOZORNENIE PRED ZAPNUTÍM

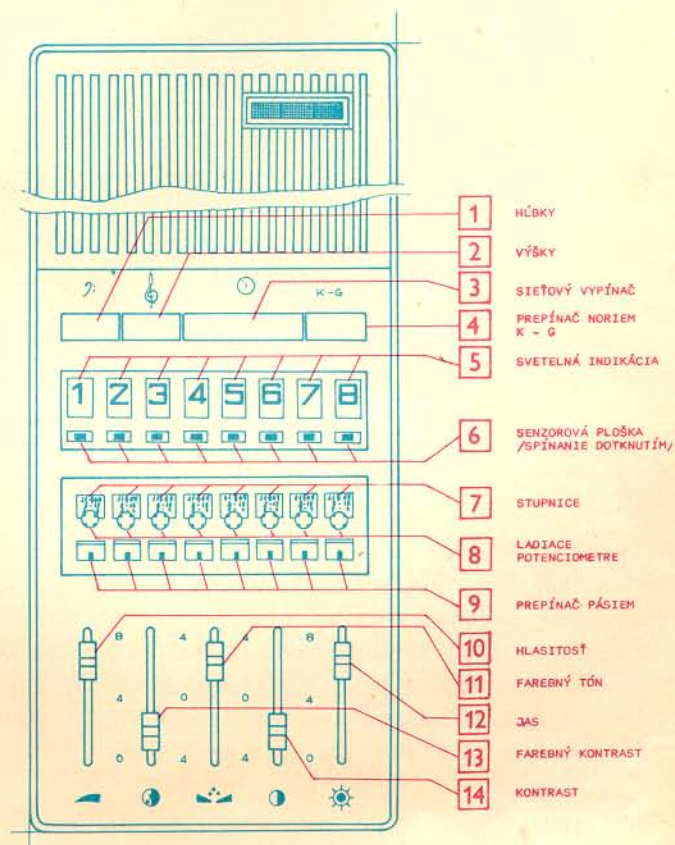
Pri kúpe vám predavač vyskúša a predvedie v činnosti prijímač a súčasne vás oboznámi s obsluhou. Váš prijímač je zložitú zariadenie, preto vás prosíme o preštudovanie tohto návodu na obsluhu, ktorý vás ešte bližšie oboznámi s prijímačom.

UVEDENIE PRIJÍMAČA DO CHODU

Túto činnosť vykonáva pracovník TV opravovne podľa zmluvy s obchodnou organizáciou, kde ste prijímač zakúpili. Na farebný televízny prijímač má totiž vplyv zemské magnetické pole, čo má za následok, že prijímač na novom mieste musí byť znovu nastavený. Preto nastavený prijímač nepremiestňujte!

v prípade, že ste prijímač zakúpili v chladných zimných mesiacoch, treba vybalený prijímač ponechať 3–4 hodiny v pokoji pred uvedením do chodu, aby sa prispôbil teplote miestnosti, v ktorej bude inštalovaný. Prijímač je konštruovaný výlučne pre striedavé sieťové napätie 220 V $\pm$ 10 %, 50 Hz.

V prípade, že z dôvodu nevhodného sieťového napätia musíte použiť transformátor, musí byť dimenzovaný na zaťaženie cca 600 VA.

OBSLUHA PRIJÍMAČA

Prijímač sa zapína tlačidlom **3**. Pred definitívnym nastavením ovládacích prvkov treba regulátor jasu **12** nastaviť na maximum a regulátor kontrastu **14** do strednej polohy. Farebný kontrast **13**, t. j. sýtosť farieb nastaviť na minimum, farebný tón **11** nastaviť na 0 (t. j. do stredu).

Posúvaním ovládacieho prvku **10** nastavujeme hlasitosť reprodukcie. Zatlačením tlačidla **2** zdôrazňujeme výšky, zatlačením tlačidla **1** zdôrazňujeme hĺbky.

V prípade, že už predtým bol prijímač naladený na prijímaný vysielateľ a má pripojenú anténu, uvedené úkony nie sú potrebné. Pri prijímaní čiernobieleho ako aj farebného vysielania v norme D, K (prijímanie vysielateľov v ČSSR, ZSSR, PLR a MLR) má byť prepínač noriem **4** nezatlačený.

Pri prijímaní v sústave SECAM v norme B, G (vysielateľ NDR) musí byť prepínač noriem **4** zatlačený.

Farebné vysielanie v sústave PAL (vysielateľ NSR a Rakúska) je možné prijímať čiernobiele. Prepínač noriem 4 si v tomto prípade prepne do polohy, u ktorej je obraz lepší.

PREDVOĽBA A VOĽBA TV KANÁLOV

Na zapínanie jednotlivých TV programov slúži tzv. senzorová jednotka, ktorá umožňuje prepínať až 8 rôznych programov (kanálov). Každá z ôsmich dotykových plôšok senzorovej jednotky môže byť použitá pre zvolenie ľubovoľného kanálu z VHF aj UHF pásma, ktorý si predtým nastavíme na ladiacej súprave senzorovej jednotky (tzv. predvoľba).

Pásmo VHF sú kanály 1–12, na ktorých je bežne vysielaný I. program čs. televízie. II. program je vysielaný na kanáloch 21 a vyšších, v pásmach označovaných ako UHF.

Ak sa prstom dotkneme niektorej senzorovej plôšky, prepne senzorová jednotka automaticky prijímač na ten program (kanál), ktorý sme si pre túto plôšku predtým zvolili na ladiacej súprave, umiestnenej pod odklápacím krytom s názvom prijímača.

Pri zapnutí prijímača sieťovým tlačidlom sa automaticky nastaví vždy program predvolený pod číslom 1, je teda vhodné si na tento pri predvoľbe nastaviť najčastejšie sledovaný TV kanál (program). Pri kratšom intervale opakovaného zopnutia sieťového tlačidla ako minúta však toto prednostné zopnutie prvej programovej cesty nemusí nastať.

PREDVOĽBA TV KANÁLOV

- a) Miernym ťahom otvoríme dvierka s nápisom COLOR FATRA, čím sa nám sprístupní ladiaca súprava senzorovej jednotky. Každéj senzorovej plôške prislúcha samostatná páčka prepínača pásiem a gombík ladenia označený súhlasným číslom ako plôška.
Programová cesta, ktorú si zvolíte je indikovaná svetelne.
- b) Pre kanál, ktorý chceme prijímať pod číslom 1, si najskôr prepínačom pásiem na ladiacej súprave zvolíme potrebné pásmo, v ktorom sa nami požadovaný kanál nachádza.

Prepínač pásiem má tri polohy:

TV pásmo:	Poloha páčky prepínača:	TV kanál podľa normy platnej v ČSSR:
I.–II.	ľavá krajná poloha	1–5 I. program
III.	stredná poloha	6–12
IV.–V.	pravá krajná poloha	21–60 II. program

Pretože v Európe sa používa tiež odlišná norma, býva na stupničkách iné označenie kanálov a síce 2–4, 5–12, 21–69. Napriek tomu bude čs. TV kanál 5 v ľavej krajnej polohe páčky prepínača, tak isto ako aj kanál č. 1.

c) Otáčaním ladiacej osky číslo 1 si požadovaný kanál presne naladíme. Pri ladení sledujeme pohyb ukazovateľa na príslušnej stupničke, ktorá len orientačne udáva smer, v ktorom ladíme.

Pri ladení smerom od nižších kanálov k vyšším sa Vám môže stať, že sa začne obraz rozpadáť alebo i úplne zmizne. Potenciometrom otáčajte pomaly ďalej, až kým obraz nie je ostrý, najmä jeho detaily, zvuk dostatočne hlasitý a bez šumu. Pre uľahčenie ladenia slúži kľúč umiestnený pri ladiacej súprave, ktorý nasunie-me na príslušnú ladiacu osku.

d) Pri voľbe ďalšieho TV programu sa dotkneme niektorej ďalšej sensorovej plošky. Podľa jej číselného označenia predvolíme a naladíme príjem tohoto vysielača pomocou prepínača pásiem a osky potenciometra ladenia, ktoré k tejto ploške prislúchajú, rovnakým postupom, ako je uvedené v odst. b), c).

Po predvolení požadovaných kanálov zavrieme dvierka ladiaceho agregátu.

Voľbu programu, teda TV kanálu, ktorý chceme prijímať, prevádzame potom už len dotykom na kovové plošky, ku ktorým sme si príslušný TV kanál predom nastavili.

Bezprostredne po zapnutí prijímača budú niekedy v obraze silne zdôraznené drobné detaily. Po 2–3 minútach sa však obraz sám upraví.

Ak zistíte, že na prepnutie programu stačí sa dotknúť len jednej polovice sensorovej plošky, nie je to žiadna závada a súvisí to s pripojením televízora na sieť.

Ak sa dotkneme súčasne dvoch alebo viacerých dvojíc dotykových plošok je príkaz, ktorý takto dáme jednotke dotykovej voľby viacznačný, takže po oddialení prstov sa nemusí na obrazovke objaviť žiadny z predvolených programov.

V tomto prípade treba zopakovať žiadanú voľbu.

KONTRAST A JAS PRI PRÍJME ČIERNOBIELEHO VYSIELANIA

Dokonale prekreslený obraz dosiahneme vzájomným nastavovaním ovládacích prvkov kontrastu a jasu. Posúvaním ovládacieho prvku **14** nahor zvyšujeme kontrast, pričom ovládacím prvkom **12** nastavujeme jas obrazu tak, aby obraz nebol zbytočne jasný ani príliš tmavý. Kontrast zvyšujeme tak dlho, kým ešte vieme rozlíšiť podrobnosti v tmavých častiach obrazu. Po správnom nastavení kontrastu a jasu má obraz množstvo odtieňov od plne čiernej farby až po bielu. Príliš veľký jas neprospieva obrazovke, príliš veľký kontrast unavuje oči.

PRÍJEM FAREBNÉHO VYSIELANIA

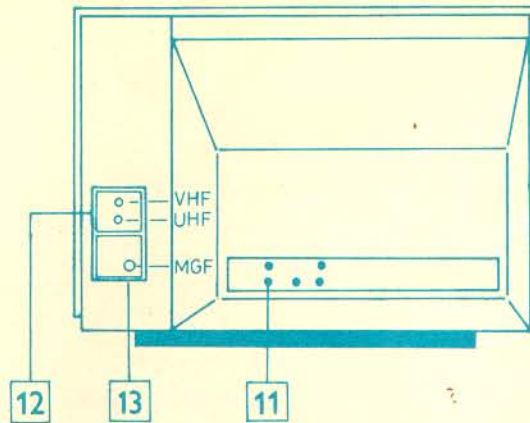
Po správnom nastavení čiernobieleho kontrastu **14** a jasu **12** ako je vyššie uvedené, a pri nastavení farebného kontrastu **13** na minimum, zafarbenie obrazu nastavujeme posúvaním tohto ovládacieho prvku dovtedy, až obraz dosiahne správnu sýtosť farieb. Pretože tento regulátor má potrebnú rezervu, treba dbať, aby sa nenastavil neprirodzene sýty obraz. Optimálny farebný obraz okrem ovládacieho prvku **13** je potrebné dostaviť pomocou príslušnej ladiacej osky sensorovej jednotky. Farebný nádych obrazu v rozmedzí červená–modrozelená možno upraviť posúvaním ovládacieho prvku **11**.

Pre správne nastavenie odtieňa i sýtosti môže poslúžiť farba pokožky ľudského tela.

RIADKOVÁ SYNCHRONIZÁCIA

Nemá vyvedený ovládací prvok, je plne automatická. V prípade rozpadnutia obrazu na šikmé pásy alebo naskočenia čierneho zvislého pásu do stredu obrazovky sa dotkneme sensorovej plošky pre iný program alebo takej, ktorú normálne nepoužívame, a opäť sa vrátíme na pôvodný program.

REGULÁTOR SNÍMKOVEJ SYNCHRONIZÁCIE

Je umiestnený vzadu. Ak sa obraz pohybuje nadol alebo nahor, zastavíme ho ovládacím prvkom 11.

ANTÉNNE VSTUPY 12

Slúžia na pripojenie zvodu od antény. Sú impedančne prispôsobené pre koaxiálny kábel (75 ohm). Zvod od VHF antény (kanál 1–12) pripojte do horného anténneho vstupu, signál z UHF antény (2. program 21–60 kanál) do dolného vstupu. V prípade príjmu na spoločnú anténu, pripojte účastnícku šnúru len do vstupu VHF, čo Vám zaručí aj príjem 2. programu, pokiaľ ho spoločný rozvod obsahuje.

SPÔSOB PRIPOJENIA ANTÉNY DO PRIJÍMAČA JE NASLEDOVNÝ:

1. Pri spoločnej TV anténe

V tomto prípade stačí prijímač (vstup VHF) prepojiť s účastníckou zásuvkou pomocou jednoduchej účastníckej šnúry, ktorá je zakončená odpovedajúcimi koaxiálnymi konektormi. Ak takúto šnúru ešte nemáte, je možné previesť pripojenie TVP aj pomocou staršieho typu účastníckej šnúry a symetrizačného člena 300/75 ohm, ktorý je pribalený k televízoru. Opačný koniec symetrizačného člena je zakončený koaxiálnym konektorom, ktorý zasunieme do VHF vstupu TV prijímača.

Poznámka: Pod pojmom „staršia“ účastnícka šnúra sa rozumie dnes bežne používaný kábel pre spoločnú anténu, ktorý zahŕňa v sebe symetrizačný člen 75/300 ohm a dva výstupy – VHF a UHF.

Výstup UHF nie je však v rozvodoch spoločných TV antén používaný.

Pôvodnú zástrčku (vidlicu) pre pásma I–III odstránime a plochý dvojvodič pripojíme k symetrizačnému členu.

2. Pripojenie individuálnej TV antény

Pri použití TV dvojlinky pripájame anténu k prijímaču cez pribalené symetrizačné členy.

MAGNETOFÓNOVÁ PRÍPOJKA 13

Magnetofón pripojujeme pomocou prepojovacej šnúry, ktorá patrí k príslušenstvu každého magnetofónu. Nahrávanie zvuku na magnetofón nie je ovplyvňované ovládacími prvkami televízneho prijímača.

DÔLEŽITÉ UPOZORNENIE

Nastavenie príliš veľkého jasu a kontrastu sa neodporúča, skracuje životnosť obrazovky. Prijímač je plombovaný a porušenie plomby neoprávnenou osobou znamená stratu nároku na bezplatné opravy v rámci záruky.

Prijímač po vypnutí znovu zapnite najskôr až po uplynutí dvoch minút. Neodkladajte zadnú stenu pri zapnutom prijímači. Zapnutý televízor bez zadnej steny môže spôsobiť úraz elektrickým prúdom. Neotáčajte nastavovacími prvkami prijímača a nehýbte súčiastkami.

AK TELEVÍZOR NEPRACUJE SPRÁVNE, PRESKÚŠAJTE:

- či je pripojená anténa, alebo či nie je prerušený zvod od antény
- či máte správne nastavené ovládacie prvky televízora
- či tú istú závalu nemajú aj iní majitelia televízorov, ak áno, ide o poruchu vo vysieláči alebo na prenosovej trase.

Ak zistíte, že prijímač nepracuje správne, vypnite ho a oznámte to najbližšiemu servisnému podniku, ktorý je poverený opravami farebných televíznych prijímačov. Zásadne nenechávajte prijímač zapnutý bez dozoru.

TECHNICKÉ ÚDAJE

Obrazovka:	61 LK 3C
Rozmer obrazu:	šírka min. 482 mm výška min. 362 mm
Napájanie:	220 V $\pm$ 10 %, 50 Hz
Príkon:	270 W $\pm$ 10 %
Počet elektrónok:	11
Počet tranzistorov:	44
Počet diód:	65
Rozmery:	756 $\times$ 542 $\times$ 470 mm
Hmotnosť:	46 kg

PRÍSLUŠENSTVO

2 ks symetrizačný člen 300/75 ohm, poistky 4 A (T) a 0,4 A (T), záručný list, ladiaci kľúč, návod na obsluhu, ochranný povlak a obal prijímača.

**NOSITEĽ VYZNAMENANIA ZA ZÁSLUHY O VÝSTAVBU
PODNIK 30. VÝROČIA OSLOBODENIA**

